

Particularitățile calculării și achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în anul 2024

I. Prevederi generale

1. Calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (în continuare - contribuții), se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.489/ 1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial nr.1-4 din 06.01.2000) și Legii nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024 (Monitorul Oficial Nr. 502-504 din 28.12.2023).

2. Categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora și termenele de virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate sunt reglementate în Anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

3. Modul și termenele de declarare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii sunt reglementate în art. 5 din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

4. Tipurile de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii sunt prevăzute în anexa nr. 3 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

4.1 Prin Legea nr. 212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) a fost completată anexa menționată, după cum urmează:

a) Cu punctul 2¹) în redacția *„cheltuielile suportate și determinate pentru transportul și hrana studenților stagiați și/sau elevilor, conform modului stabilit de Guvern”*. Cheltuielile privind transportul și hrana organizată a studenților stagiați și/sau elevilor sunt reglementate în Capitolul V Secțiunea I și Secțiunea II a Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit a persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit. Astfel, pentru transportul organizat în limita plafonului de 75 lei (fără TVA) și pentru hrana organizată în limita plafonului de 70 lei (fără TVA) per persoană pentru fiecare zi efectiv lucrată. În cazul depășirii plafonului stabilit, suma depășirii se va considera drept facilitate acordată de angajator salariatului, respectiv, angajatorul la suma depășirii va calcula, declara și achita contribuții de asigurări sociale.

b) La punctul 12), după cuvintele *„concursuri și competiții”* s-a completat cu textul, , alte sume primite conform art. 24 alin. (19³) și (20) din Codul fiscal nr. 1163/1997. Astfel, punctul 12 prevede că nu se calculează contribuții de asigurări sociale la *“sumele ce constituie valoarea cadourilor (premiilor în obiecte) primite de către angajați sau de către foștii angajați la locul de muncă de bază, precum și sumele ce constituie valoarea premiilor în obiecte și sumele recompenselor bănești primite la concursuri și competiții, alte sume primite conform art. 24 alin. (19³) și (20) din Codul fiscal nr. 1163/1997”*. La reglementarea „alte sume primite conform art. 24 alin. (19³) și (20) din Codul fiscal nr. 1163/1997” se încadrează

- Cadouri în natură, inclusiv vouchere, oferite salariaților, precum și cele oferite pentru copii minori ai acestora, cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii și a zilelor de naștere ale salariaților, în modul prevăzut de contractul individual de muncă sau de regulamentul intern.
- Perfecționarea salariaților, alta decât cea prevăzută la alin.(19), precum și pentru activitățile aferente consolidării culturii corporative și a spiritului de echipă, în modul stabilit de Guvern.

Astfel, perfecționarea angajaților conform acestei prevederi este reglementată în Capitolul V Secțiunea III pct. 45¹ și pct. 46 a Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit a persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit.

- Abonamente pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile 93.11, 93.12 sau 93.13 ale Clasificatorului activităților din economia Moldovei, în mărime de până la 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat. Quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024 este aprobat în mărime de 13 700 de lei (Hotărârea Guvernului nr. 1033/2023). Respectiv, nu se calculează contribuții de asigurări sociale în limita sumei de 6850 lei per salariat anual. În cazul depășirii plafonului de 6850 lei stabilit pentru anul 2024, suma depășirii se va considera drept recompensă acordată de angajator salariatului la care angajatorul va calcula, declara și achita contribuții de asigurări sociale. Suma depășirii se declară în tabelul nr. 2 al Declarației privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21) de comun cu salariul și alte recompense.
- Facilitățile acordate la acest punct, conform art. 24 alin. (19³) al Codului Fiscal, pe lângă plafonarea menționată per salariat urmează să se țină cont, că total pe întreprindere acestea nu vor depăși 15% din valoarea calculată ca diferența dintre fondul de retribuire a muncii, determinat pentru anul 2024, și fondul de retribuire a muncii persoanelor specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova.
- Contractarea serviciilor medicale în quantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat. Quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024 este aprobat în mărime de 13 700 de lei (Hotărârea Guvernului nr. 1033/2023). Respectiv, nu se calculează contribuții de asigurări sociale în limita sumei de 13 700 lei. În cazul depășirii plafonului de 13 700 lei stabilit pentru anul 2024, suma depășirii se va considera drept recompensă acordată de angajator salariatului la care angajatorul va calcula, declara și achita contribuții de asigurări sociale. Suma depășirii se declară în tabelul nr. 2 al Declarației privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21) de comun cu salariul și alte recompense.

4.2 Prin Legea nr. 212/2023 pentru modificarea unor acte normative a fost completată anexa menționată cu pct. 42 în redacția „plățile efectuate de angajator, în folosul salariatului, în scopul compensării costurilor serviciilor alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani în mărime ce nu depășește valoarea de 2500 de lei lunar pentru fiecare copil al salariatului”. Respectiv, nu se calculează contribuții de asigurări sociale pentru sumele ce nu depășește valoarea de 2500 de lei lunar pentru fiecare copil al salariatului. În cazul depășirii plafonului de 2500 lei, suma depășirii se va considera drept recompensă acordată de angajator salariatului la care angajatorul va calcula, declara și achita contribuții de asigurări sociale. Suma depășirii se declară în tabelul nr. 2 al Declarației privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21) de comun cu salariul și alte recompense.

4.3 Prin Legea nr. 326/2023 pentru modificarea unor acte normative (indemnizația pentru munca prestată în perioada electorală, achitată funcționarilor electorali nedegrevați sau neconvocați) a fost completată anexa menționată cu pct. 43 în redacția „indemnizația pentru munca prestată în perioada electorală, inclusiv în ziua alegerilor, achitată funcționarilor electorali nedegrevați sau neconvocați care activează în cadrul consiliilor electorale de circumscripție, al birourilor electorale ale secțiilor de votare

și al aparatelor consiliilor și birourilor respective”. Reglementarea menționată a intrat în vigoare de la 22.11.2023.

5. Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale la care angajatorul datorează contribuția de asigurări sociale o constituie salariile și recompensele calculate lunar pentru toți angajații.

6. Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale pentru persoana care exercită independent profesiunea de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995 este constituită din venitul persoanei respective, determinat în conformitate cu prevederile legislației.

7. În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (5) al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv cei finanțați de la bugetul public național, sunt obligați să calculeze și să vireze, în mărimea cuvenită și în termenele stabilite în anexa nr. 1, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat, aferente salariilor calculate și altor recompense. Astfel, contribuțiile de asigurări sociale de stat se calculează conform contabilității de angajamente (metodei de calcul).

8. În contextul reglementărilor prezentate în punctul anterior, contribuțiile de asigurări sociale calculate în perioada de gestiune pentru alte perioade se efectuează conform tarifelor stabilite pentru perioada de gestiune și se declară în luna de calcul.

8.1 Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii aferente indemnizațiilor de concediu anual de odihnă calculate în luna decembrie 2023, după caz, pentru luna decembrie 2023 și luna ianuarie 2024, se declară în tabelul nr. 2 al Declarației privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21) pentru luna decembrie 2023 cu categoria persoanei asigurate „160 – persoană care se află în concediu ordinar plătit” cu indicarea perioadei respective pentru luna decembrie 2023 și pentru luna ianuarie 2024. În cazul perioadei de calcul aferente anului 2024 declararea contribuțiilor de asigurări sociale se face în luna în care au fost calculate cu reflectarea perioadelor respective.

8.2 La calcularea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pe parcursul anului 2024 aferente perioadelor anterioare anului 2024 se aplică tarifele anului 2024 și se declară în luna de calcul în tabelul nr. 2 al Declarației privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21). Aceste situații se referă și se declară cu utilizarea categoriilor persoanelor asigurate „105 - Persoană angajată prin contract civil”, „168 – Persoană restabilită la serviciu în baza hotărârii instanței de judecată”, „170 – Persoana angajată care activează în proiecte (programe) cu finanțare externă” și se vor indica perioadele la care se referă.

8.3 Pentru certificatele de concediu medical prezentate în anul 2024 pentru perioadele anului 2023 se stabilește indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă plătite din mijloacele angajatorului cu respectarea prevederilor legale și se declară în luna în care s-a efectuat calcul în tabelul nr. 2 al Declarației privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21) cu utilizarea categoriilor persoanelor asigurate, după caz „15311 – Persoană care a beneficiat de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau accidente nelegate de muncă, achitată din contul angajatorului”, „15321 – Persoană care a beneficiat de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de un accident de muncă sau boală profesională, achitată din contul angajatorului” și se indică perioadele la care se referă.

II. Particularitățile pentru categoriile de plătitori specificați la punctele 1.1 – 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

9. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.1* se includ angajatorii, persoane juridice sau fizice, asimilate angajatorului, care calculează și virează contribuția de asigurări sociale conform tarifului de 29% sau 24% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații.

9.1 Angajatorii autorități / instituții bugetare și autorități / instituții publice la autogestiune, cu excepția instituțiilor de învățământ superior și a instituțiilor medico-sanitare calculează și virează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii conform tarifului de 29% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații. Conform tarifului de 29% calculează și virează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii angajatori - instituții de învățământ secundar (liceele, gimnaziile) publice, instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (colegiile) publice. În conformitate cu prevederile Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice din 18 aprilie 1961 și actelor normative naționale, misiunile diplomatice ale Republicii Moldova în alte state și misiunile diplomatice ale statelor străine, funcționând permanent în Republica Moldova reprezintă persoane de drept public și se încadrează în principiile stabilite în noțiunea de autoritate / instituție publică la autogestiune și, respectiv, pentru angajații – cetățeni ai Republicii Moldova sau persoanele care au reședință permanentă în Republica Moldova calculează și virează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în calitate de angajatori conform tarifului de 29% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații.

9.2 Angajatorii sectorului privat, instituțiile de învățământ superior publice și private (universitățile, academiile de studii, institutele, școlile superioare, școlile de înalte studii, etc.) și instituțiile medico – sanitare publice și private calculează și virează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii conform tarifului de 24% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații.

10. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.2* se includ angajatorii din aviația civilă – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, care activează în condiții speciale de muncă conform anexei nr.2 „Lista funcțiilor personalului din aviația civilă ale cărui condiții de muncă se încadrează în condiții speciale”, care calculează și virează contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie conform tarifului de 39% sau 32% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru angajații a căror funcții se regăsesc în lista citată. Pentru celelalte categorii de angajați, angajatorii prenotați aplică tariful specificat la punctul 1.1.

10.1 Angajatorii autorități / instituții bugetare și autorități / instituții publice la autogestiune din aviația civilă calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 39% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații, care se încadrează în condiții speciale de muncă.

10.2 Angajatorii sectorului privat din aviația civilă calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 32% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații, care se încadrează în condiții speciale de muncă.

11. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.3* se includ persoanele care exercită independent profesiunea de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale (cabinetul individual al medicului de familie sau centrul medicilor de familie) prevăzute de Legea nr. 411/1995 ocrotirii sănătății, care calculează și virează contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie conform tarifului de 24% la venitul medicului de familie titular al practicii medicului de familie, determinat în conformitate cu prevederile legislației. Cabinetul individual al medicului de familie sau centrul medicilor de familie în calitate de angajator pentru persoanele fizice angajate prin contracte individuale de muncă sau alte contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii aplică tariful specificat la punctul 1.1.

12. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.4* se includ persoanele juridice sau fizice înregistrați, în conformitate cu prevederile Legii nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației, în Registrul de evidență a rezidenților parcului.

12.1 Calculul și plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației din industria tehnologiei informației și angajaților acestora în raport cu veniturile salariale obținute în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii se efectuează din contul sumelor repartizate la bugetul asigurărilor sociale de stat din încasările impozitului unic achitat de rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației conform Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației. În anul 2024 venitul lunar asigurat al acestor salariați constituie 68% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024. În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1033/2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024 este aprobat în mărime de 13 700 lei. Astfel, venitul lunar asigurat al salariaților în cauză în anul 2024 constituie suma de 9 316 lei $\{(13\,700 \text{ lei} \times 68\%) / 100\} = 9\,316 \text{ lei}$ indiferent de mărimea de facto a venitului salarial obținut de angajat (mai mic sau mai mare ca 68% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie). În cazul în care o persoană este angajată la mai mulți rezidenți ai parcului pentru tehnologia informației, fiecare angajator declară venitul lunar asigurat menționat. Dacă o persoană este angajată de către un rezident al parcului pentru tehnologia informației în mai multe funcții în bază de contracte individuale de muncă, venitul lunar asigurat constituie suma de 9 316 lei.

12.2 Încasările de la impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației se efectuează la bugetul de stat cu defalcarea ulterioară a cotei-părți în mărime de 54,7% la bugetul asigurărilor sociale de stat. Sumele calculate și încasate de la impozitul unic se înregistrează la codul ECO 145161 „Impozit unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației”. Impozitului unic, inclusiv încasările aferente acestuia se administrează de Serviciul Fiscal de Stat.

12.3 Rezidenții parcurilor în raport cu veniturile realizate de angajați și/sau de alte persoane fizice în baza contractelor civile încheiate în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii datorează contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii conform prevederilor Legii nr. 489/1999 și aplică tariful specificat la punctul 1.1 din anexa nr.1 al legii menționate.

13. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.5 se includ angajatorii din agricultură (persoane fizice și juridice) care practică în decursul perioadei de gestiune nu mai puțin de 95% din activitățile stipulate în grupele 01.1–01.6 din Clasificatorul activităților din economia Moldovei, respectiv, care corespund claselor din intervalul 0111 - 0164. Angajatorii respectivi calculează contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie conform tarifului de 24% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații. Pentru angajatorii din agricultură, care cad sub incidența punctului menționat, 6% din contribuțiile de asigurări sociale se compensează de la bugetul de stat, respectiv, angajatorii prenotați virează la bugetul asigurărilor sociale de stat din mijloacele proprii contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie în mărime de 18%.*

13.1 Pentru determinarea faptului dacă angajatorii menționați desfășoară activitate în proporție de cel puțin 95% din activitățile stipulate în grupele 01.1–01.6 din Clasificatorul activităților din economia Moldovei se calculează raportul dintre suma venitului obținut din activitățile respective și suma venitului din activitatea operațională înregistrată în evidența contabilă. În acest caz, ambii indicatori ce țin de mărimea venitului obținut se determină pe perioada de gestiune, conform Legii nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare.

13.2 Stabilirea proporției de 95% se asigură prin aprobarea acesteia în Politica de contabilitate a entității pînă la 1 ianuarie a anului de gestiune. Pînă la depunerea dării de seamă (Forma IPC21) pentru ultima lună a anului de gestiune, entitatea urmează să aprecieze mărimea efectivă a proporției în baza indicatorilor anuali ai activității.

13.3 În cazul în care entitatea nu a indicat în Politica de contabilitate intenția de practicare a activității de cel puțin 95% din activitățile stipulate în grupele 01.1-01.6 din CAEM și, efectiv, pe parcursul anului de gestiune a înregistrat o mărime a acestui indicator mai mare decît 95%, aceasta este în drept să efectueze recalculul contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și prezentarea, conform art.188 din Codul fiscal, a dărilor de seamă corectate.

13.4 În cazul în care, pe parcursul anului de gestiune, entitatea a aplicat tariful redus în mărime de 18%, însă mărimea efectivă a ponderii activităților specificate în grupele 01.1 – 01.6 din CAEM este sub nivelul stabilit, entitatea, în condițiile stabilite la art.188 din Codul fiscal, va depune dări de seamă corectate și virarea sumei contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculată conform tarifului general stabilit.

14. Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii declarate și transferate de plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, care se încadrează în categoriile specificate la pct. 1.1–1.5 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999, asigură dreptul persoanelor asigurate la toate tipurile de prestații de asigurări sociale.

15. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.6 se includ persoanele fizice – fondatori a întreprinderilor individuale, inclusiv fondatori ai gospodăriilor țărănești (de fermier), persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal care calculează și virează contribuția de asigurări sociale de stat conform taxei fixe.*

15.1 În conformitate cu prevederile art. (3) alin. (1) al Legii nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024, contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii prenotați este stabilită în mărime de 17 522 lei. Persoanele fizice specificate, care sunt pensionari, persoane cu dizabilități, precum și persoanele care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.5, se scutesc de plata contribuției stabilite în sumă fixă. În cazul în care persoanele care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.5 nu înregistrează venit asigurat și/sau potrivit cadrului legal contractul individual de muncă este suspendat, aceștia nu se scutesc de la achitarea contribuției în sumă fixă (exemplu: concediu pentru îngrijirea copilului în vîrstă de până la 4 ani, concediu fără plată pe o perioadă mai mare de o lună, etc.). Suma lunară a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorie pentru lunile ianuarie – noiembrie 2024 constituie 1460.17 lei și pentru luna decembrie 2024 constituie 1460.13 lei. Contribuțiile se achită pentru perioadele de la data înregistrării la organul înregistrării de stat.

15.2 Întreprinderile individuale, inclusiv gospodăriile țărănești, în calitate de angajatori pentru persoanele fizice angajate prin contracte individuale de muncă sau alte contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii aplică tariful specificat la punctul 1.1.

15.3 Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii declarate și transferate de plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, care se încadrează în pct.1.6 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999, asigură dreptul persoanelor la prestațiile de asigurări sociale - pensia pentru limită de vîrstă și ajutorul de deces.

15.4 În cazul în care fondatorul întreprinderii individuale, inclusiv al gospodăriei țărănești, desfășoară concomitent și activitate independentă în domeniul comerțului cu amănuntul, , cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, și/sau în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal, acesta calculează, declară și achită contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în calitate de fondator de întreprindere individuală, inclusiv de gospodărie țărănească.

15.5 În cazul în care persoana desfășoară concomitent activitate independentă în domeniul comerțului cu amănuntul, , cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, și în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal, Casa Națională de Asigurări Sociale calculează lunar contribuțiile de asigurări sociale pentru persoana care desfășoară activitate independentă. Persoana achită lunar contribuțiile calculate de Casa Națională de Asigurări Sociale și nu are obligația să declare și să achite contribuții de asigurări sociale în calitate de persoană care desfășoară activitate în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal.

16. În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.6¹ se includ liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.6.

16.1 Liber-profesionist ce practică activitate în sectorul justiției este persoană care are înregistrată una din formele de organizare a activității prevăzute de lege de avocat, notar, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator. În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (2) al Legii nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024, contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii prenotați este stabilită în mărime de 27 772 lei. Suma lunară a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorie pentru lunile ianuarie – noiembrie constituie 2314.33 lei și pentru luna decembrie 2314.37 lei .

16.2 Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției în calitate de angajatori pentru persoanele fizice angajate prin contracte individuale de muncă sau alte contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii aplică tariful specificat la punctul 1.1.

16.3 Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii declarate și transferate de liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, care se încadrează în pct. 1.6¹, asigură dreptul la toate tipurile de prestații de asigurări sociale.

16.4 Dreptul persoanei asigurate la indemnizații potrivit art. 2 din Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale se stabilește dacă aceasta pierde la toate unitățile care desfășoară activități venitul asigurat pentru întreaga perioadă a concediului medical. Pentru stabilirea venitului asigurat al liber-profesioniștilor ce practică activitate în sectorul justiției se utilizează taxa fixă lunară a contribuției de asigurări sociale de stat. Prin asimilare la reglementările citate și din considerentul, că în perioada concediului medical persoana pierde capacitatea de a desfășura activitate, liber –profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției pe perioada concediului medical, consemnată prin certificat de concediu medical, nu declară și nu achită contribuții de asigurări sociale de stat.

16.5 Liber - profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției desfășoară activitățile în conformitate cu legile speciale, care stabilesc și procedura de suspendare și reluare a activității. În cazul suspendării activității, consemnată în modul stabilit de lege, această categorie de plătitori urmează să informeze CNAS și pe perioada suspendării activității sunt scutiți de declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

17. În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.7 se includ titularii patentei de întreprinzător, care virează contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie conform taxei fixe. Titularii patentei de întreprinzător, care sunt pensionari, persoane cu dizabilități, precum și persoanele care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1-1.6¹ se scutesc de plata contribuției stabilită în sumă fixă. În cazul în care persoanele care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.5 și nu înregistrează venit asigurat și/sau potrivit cadrului legal contractul individual de muncă este suspendat, aceștia nu se scutesc de la achitarea contribuției în sumă fixă (exemplu: concediu pentru îngrijirea copilului în vîrstă de până la 4 ani, concediu fără plată pe o perioadă mai mare de o lună, etc.). În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al Legii nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024, contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii prenotați este stabilită în mărime de 17522 lei.

17.1 Din sumele obținute de titularii patentei de întreprinzător pentru executarea de lucrări sau prestări servicii conform genurilor de activitate incluse în patenta de întreprinzător, potrivit punctul 36 din anexa nr. 3 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat.

17.2 Titularii patentei de întreprinzător achită contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie la momentul solicitării sau prelungirii patentei de întreprinzător în funcție de durata solicitată de desfășurare a activității pe bază de patentă, dar nu mai puțin de 1/12 din suma anuală lunar. Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie achitată lunar pentru lunile ianuarie – noiembrie constituie 1460.17 lei și pentru luna decembrie constituie 1460.13 lei. Reieșind din reglementările citate supra, în

cazul în care perioada pentru care se solicită / prelungește patentă include perioada unei luni calendaristice incomplete contribuția de asigurări sociale de stat pentru această lună se achită în mărimea sumei lunare.

17.3 În cazul în care perioada pentru care se solicită eliberarea / prelungirea patentei de întreprinzător include perioade ale anului curent (2024) și ale anului următor (2025), titularii patentei de întreprinzător vor achita contribuția de asigurări sociale de stat lunară reieșind din taxa anului curent și aceasta nu se recalculează ulterior, cu excepția cazurilor când la solicitarea / prelungirea patentei de întreprinzător Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul următor este adoptată și, respectiv, taxa lunară se achită în mărimea taxei aprobate pentru anul următor.

17.4 Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii transferate de titularii patentei de întreprinzător, care se încadrează în pct. 1.7, asigură dreptul la prestațiile de asigurări sociale - pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces.

18. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.8 se includ angajatorii din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă care efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi, care calculează și virează contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie conform taxei fixe. În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al Legii nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024, contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii prenotați este stabilită în mărime de 17 522 lei. Suma lunară a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorie pentru lunile ianuarie – noiembrie constituie 1460.17 lei și pentru luna decembrie constituie 1460.13 lei. În cazul în care pentru luna ianuarie 2024 a fost declarată suma aferentă anului 2023, angajatorii în cauză urmează să prezinte o dare de seamă corectată. Pentru alte categorii de angajați, angajatorii prenotați aplică tariful specificat la punctul 1.1.*

18.1 În cazul angajării persoanei în calitate de conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim taxi pe parcursul lunii, pentru luna în care au fost angajați, contribuția de asigurări sociale de stat obligatorie se calculează și se achită proporțional zilelor rămase pînă la finele lunii.

18.2 În cazul eliberării din serviciu a angajaților pe parcursul lunii de gestiune, contribuția calculată pentru luna în cauză constituie suma lunară de 1460.17 lei și nu se recalculează, respectiv, contribuția achitată pentru aceștia nu se restituie și nu se trece în contul altor plăți.

18.3 În cazul în care persoana angajată în calitate de conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim taxi cumulează și alte funcții la aceeași entitate sau la altă entitate, în aceste cazuri din salariu și alte recompense obținute de persoană se calculează și se achită contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în modul general stabilit. În aceste cazuri, contribuțiile în sumă fixă și calculate conform modului general stabilit se vor valorifica la stabilirea pensiei.

18.4 Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii declarate și transferate pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă care efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi, care se încadrează la pct. 1.8, asigură dreptul la prestațiile de asigurări sociale - pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces.

19. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.9 se includ persoanele fizice care exercită activități în calitate de zilieri în temeiul Legii nr.22/2018 privind exercitarea unei activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri. Beneficiarii de lucrări se scutesc de plata contribuției de asigurări sociale la remunerația calculată persoanelor fizice ce exercită activități în calitate de zilieri și care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1-1.8. În cazul în care persoanele care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.5 nu înregistrează venit asigurat și/sau potrivit cadrului legal contractul individual de muncă este suspendat, aceștia nu se scutesc de la achitarea contribuției în sumă fixă (exemplu: concediu pentru îngrijirea copilului în vîrstă de pînă la 4 ani, concediu fără plată pe o perioadă mai mare de o lună, etc.).*

19.1 Beneficiarii de lucrări calculează și virează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii conform tarifului de 6% la remunerația zilnică a acestor persoane. Remunerația zilnică a zilierului nu poate fi mai mică decât cuantumul minim garantat al salariului minim pe țară calculat pentru o zi de

muncă cu durată de 8 ore. Începând cu 1 ianuarie 2024, salariul minim pe țară este stabilit în cuantum de 5000 lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 ore (în mediu pe lună), ceea ce reprezintă 29.58 lei pe oră. Respectiv pentru o zi de muncă remunerația unui zilier nu poate fi mai mică de 236.64 lei.

19.2 Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii declarate și transferate de beneficiarii de lucrări pentru persoanele fizice care exercită activități în calitate de zilieri, care se încadrează în pct. 1.9, asigură dreptul la prestațiile de asigurări sociale - pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces.

20. În cazul în care persoanele se încadrează în categoriile de plătitori reglementate la pct. 1.6, 1.6¹, 1.7, 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999, excepția privind încadrarea în categoriile de plătitori angajați se aplică în cazul în care persoanele nu au suspendat contractul individual de muncă cu angajatorul. Potrivit Codului muncii, nr. 154/2003, suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăți) de către angajator. Respectiv, în perioada suspendării contractului persoana nu este plătitor și nu înregistrează venit asigurat.

21. Întreprinderile, în cazul suspendării activității în conformitate cu actele normative și care au înregistrat suspendarea activității la Agenția Servicii publice, potrivit art. 30 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, pe întreaga perioadă de suspendare a activității, este scutită de prezentarea dărilor de seamă financiare și fiscale, precum și de plata taxelor și impozitelor. Astfel, întreprinderile care se referă la categoriile de plătitori specificați la pct. 1.1 -1.6 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 se scutesc de declararea, calcularea și plata contribuțiilor de asigurări sociale pe perioada suspendării activității.

22. Întreprinderile care se încadrează în categoriile de plătitori specificați la pct. 1.1 -1.6 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 și cad sub sfera de reglementare a Legii nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, care potrivit art. 20, asigurarea socială și asistența socială se acordă lucrătorilor întreprinderii cu investiții străine în conformitate cu legislația Republicii Moldova, pot transfera contribuții în fondul de asigurare socială doar pentru salariații străini care au manifestat dorința de a beneficia de asistență socială în Republica Moldova. Concomitent, prin prisma art. 2 din Legea nr. 81/2004, care prevede că în cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte diferă de cele ale legii citate se aplică prevederilor tratatelor internaționale. Respectiv, derogarea de la prevederile Legii nr. 489/1999 se aplică în cazul în care nu sunt încheiate Acorduri bilaterale în domeniul securității sociale între Guvernul Republicii Moldova și Guvernele statelor a căror cetățeni activează la întreprinderi cu investiții străine. Acordurile în domeniul securității sociale încheiate între Guvernul Republicii Moldova și Guvernele altor state prevăd egalitatea în tratament în aplicarea legislației și aceleași drepturi și obligații pentru cetățenii părților, inclusiv, că persoanele angajate pe teritoriul unei părți contractante sunt supuse legislației acestei părți. Astfel, pentru persoana străină angajată pe teritoriul Republicii Moldova, care este cetățean a unei țări cu care Republica Moldova are încheiat acord în domeniul securității sociale, la calcularea contribuțiilor de asigurări sociale se aplică prevederile legislației privind sistemul public de asigurări sociale. Acordurile menționate sunt publicate pe pagina oficială www.cnas.gov.md la compartimentul /Relații internaționale/ Acorduri bilaterale/.

III. Particularitățile pentru persoanele fizice care se asigură benevol

23. În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (3) al Legii nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024, categoriile de persoane care nu sunt menționate în anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale pot fi asigurate pe bază de contract de asigurare încheiat anual cu Casa Națională de Asigurări Sociale. Contribuția de asigurări sociale de stat (taxa fixă anuală) care urmează să se plătească de persoanele menționate constituie suma de 17 522 lei pe an, iar

în cazul persoanelor fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole, care lucrează terenul în mod individual și nu au înregistrată o formă de organizare prevăzută de legislație suma de 4 463 lei pe an, dar nu mai puțin de 1/12 din sumele respective lunar.

23.1 Contractul prenotat se încheie minim pentru o lună. Suma contribuțiilor pentru o lună în cazul lunilor ianuarie – noiembrie constituie 1460.17 lei și pentru luna decembrie constituie 1460.13 lei, iar în cazul persoanelor fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole, care lucrează terenul în mod individual, suma lunară constituie 371.92 lei.

23.2 Pe bază de contract de asigurare încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale persoanele fizice pot să se asigure retroactiv cu începere din anul 1999, iar persoanele fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole care prelucrează terenul în mod individual cu începere din anul 2009, plătind pentru fiecare an contribuția de asigurări sociale de stat în mărimea stabilită pentru anul 2024.

23.3 Persoanele fizice, care se asigură benevol pe bază de contract de asigurare încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, achită contribuțiile la momentul încheierii contractului. În cazul rezilierii contractului individual de asigurare socială, contribuțiile de asigurări sociale de stat achitate nu se restituie.

23.4 Perioada de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale în baza contractului individual, reprezintă perioada asigurată și se include în stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă și a ajutorului de deces.

IV. Particularitățile declarării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

24. *Categoriile de plătitori specificați la punctele 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.6¹* din anexa nr.1 la Legea nr. 489/1999 declară contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, începând cu luna ianuarie 2024, utilizând Declarația privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21), aprobată prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 94 din 30.07.2020 (Monitorul Oficial Nr. 199-204 din 07.08.2020) cu modificările și completările ulterioare și indicatorii aferenți acestora se regăsesc în tabelul nr. 2 al Declarației prenotate.

24.1 Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 489/1999 angajatorii și liber profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției care în luna de gestiune nu calculează contribuții de asigurări sociale și nu au angajați nu au obligația prezentării Declarației (Forma IPC21) pentru luna respectivă.

25. *Categoria de plătitori specificată la pct. 1.4* din anexa nr. 1 la Legea nr.489/1999 prezintă Declarația cu privire la impozitul unic (Forma IU17), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 135 din 06.11.2017, și informația privind evidența nominală a persoanelor asigurate se declară în tabelul nr. 2 al Formei IPC21.

26. *Categoriile de plătitori specificați la pct. 1.6* din anexa nr. 1 la Legea nr.489/1999 și anume întreprinderile individuale, inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) pentru fondatorii acestora, în cazul în care nu au persoane angajate, și persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal declară contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii utilizând Darea de seamă privind calcularea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și evidența nominală a asiguraților în sistemul public de asigurări sociale (Forma CAS18-AN), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 71 din 26.03.2018. În cazul în care întreprinderile individuale, inclusiv gospodăriile țărănești, au persoane angajate, acestea prezintă Forma IPC21 prin care se declară contribuțiile de asigurări sociale aferente persoanelor angajate și contribuțiile de asigurări sociale aferente fondatorilor.

26.1 Potrivit art.5 alin. (1) lit. f), în cazul în care persoanele fizice specificate, în anul de gestiune nu calculează contribuții de asigurări sociale nu au obligația prezentării Dării de seamă forma CAS18-AN.

26.2 Persoanele fizice care desfășoară activități în domeniul comerțului cu amănuntul nu au obligația prezentării dărilor de seamă. Potrivit art. 20 alin. (1¹) calculul contribuțiilor de asigurări sociale pentru aceste persoane se face lunat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

27. *Categoria de plătitori specificați la pct. 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr.489/1999 prezintă Darea de seamă privind calculul impozitului pe venit, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajații conducători auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim taxi (Forma TAXI18), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 154 din 12.09.2018 și ajustată prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 96 din 30.07.2020 cu privire la modificarea unor ordine ale Ministerului Finanțelor. În cazul în care această categorie de plătitori în luna de gestiune nu calculează contribuții de asigurări sociale și nu au angajați care se încadrează în această categorie nu au obligația prezentării Dării de seamă (Forma TAXI18).*

28. Forma IPC21 și forma IU17 se prezintă, lunar, în termen de până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune, iar în cazul lichidării – în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare.

29. Forma CAS18-AN se prezintă o dată pe an, până la data de 15 ianuarie a anului următor celui de gestiune, iar în cazul lichidării – în termen de cel mult 3 zile de la data inițierii radierii.

30. Forma TAXI18 se prezintă lunar, până la data de 25 a lunii premergătoare lunii de gestiune.

31. Formele menționate se prezintă subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat, utilizând în mod obligatoriu metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii electronice. Indicatorii aferenți bugetului asigurărilor sociale de stat se remit de Serviciul Fiscal de Stat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.

32. Angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sînt obligați să prezinte, utilizînd metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii electronice Informația privind stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de muncă (forma IRM19) în termen de până la 10 zile lucrătoare de la data angajării sau modificării/încetării raporturilor de muncă.

33. Pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2021 data intrării în vigoare a Declarației (Forma IPC21) dările de seamă/declarațiile de corectare și primare prezentate cu întârziere ce vizează contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii urmează să fie prezentate, potrivit formularelor tipizate valabile până la data menționată, organelor care au administrat aceste dări de seamă/declarații. Astfel, corectarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii sau declararea acestora cu întârziere pentru perioadele cuprinse în intervalul luna ianuarie 2018 – luna decembrie 2020 se efectuează prin prezentarea Serviciului Fiscal de Stat formularul tipizat (Forma IPC18), iar pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2018 prin prezentarea subdiviziunilor teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale a declarațiilor forma BASS și Forma REV5.

V. Particularități privind calcularea majorărilor de întârziere

34. În conformitate cu prevederile art. 28 din Legea nr. 489/1999, neplata în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii atrage calcularea unei majorări de întârziere din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere până la data plății efective a sumei datorate, inclusiv. Cuantumul majorărilor de întârziere pentru anul 2024, potrivit art. 4 din Legea nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024, este stabilit în mărime de 0.1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Calcularea majorării de întârziere se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale, lunar, fără emiterea unei decizii speciale.

35. Pentru plătitorii, care au obligația declarării și achitării lunare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, majorările de întârziere se calculează de Casa Națională de Asigurări Sociale lunar. În cazul în care plătitorii au obligația declarării contribuțiilor anual (persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal, fondatorii întreprinderilor individuale, inclusiv gospodăriilor țărănești, – care nu

au persoane angajate) și achitării acestora lunar, majorările de întârziere se calculează o dată pe an pentru perioada întregului an și lunar pentru restanțele formate la începutul anului 2024 până la achitarea acestora.

36. Pentru angajatorii din agricultură specificați în anexa nr.1 la Legea nr. 489/1999, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, majorarea de întârziere pentru neplata în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate pentru anul 2024 se aplică cu începere de la 1 noiembrie 2024, iar pentru restanțele înregistrate la situația de 01.01.2024 se calculează lunar pe parcursul întregului an până la achitarea acestora.

VI. Particularități privind eșalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere

37. În anul 2024 prevederea privind eșalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere se menține. Potrivit art. 28 alin. (5) – (6) din Legea nr. 489/1999, plătitorii la bugetul asigurărilor sociale de stat care au calculate și neachitate majorări de întârziere (penalități) și nu au datorii la plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat și la amenzi pot beneficia, la solicitare, de eșalonarea stingerii datoriilor la majorările de întârziere (penalități) pe parcursul anului bugetar în curs.

38. Modalitatea de aplicare a prevederilor supra se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la eșalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere (penalităților) față de bugetul asigurărilor sociale de stat, aprobat de Casa Națională de Asigurări Sociale prin ordinul nr. 98-A din 15.05.2015 (Publicat în Monitorul Oficial Nr. 150-159 din 19.06.2015) cu modificările ulterioare. Regulamentul citat, modificat prin Ordinul CNAS nr. 8-A din 13.01.2022 (Publicat în Monitorul Oficial Nr. 19-25 din 21.01.2022), este publicat pe pagina oficială www.cnas.gov.md compartimentul „Pentru plătitorii de contribuții” subcompartimentul „Regulamente”.

39. Pe pagina oficială a Casei Naționale de Asigurări Sociale www.cnas.gov.md, compartimentul „Servicii electronice” este disponibil serviciul electronice „e-Cerere Eșalonarea penalităților la BASS”. Serviciul menționat este destinat pentru prezentarea cererilor privind eșalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere.

VII. Termenul și Modul de virarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

40. Termenul de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de către categoriile de plătitori și asigurați specificați la: punctele 1.1-1.6¹ și 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 este stabilit lunar, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune; punctul 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 este stabilit la momentul solicitării sau prelungirii patentei; punctul 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 este stabilit lunar, până la data de 25 a lunii premergătoare celei de gestiune. În cazul angajării persoanelor fizice în perioada de după data raportării lunii premergătoare lunii de gestiune și până la sfârșitul perioadei de gestiune, angajatorii sunt obligați să achite contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii până la finele lunii de gestiune, proporțional pentru perioada de până la următoarea raportare și integral pentru luna de gestiune.

41. În cazul în care data de 25 este zi de odihnă sau sărbătoare termenul de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii se transferă pe următoarea zi lucrătoare.

42. Achitarea și evidența plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor este reglementată de Modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2024, aprobat prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 125 din 22.12.2023 (Monitorul Oficial Nr. 502-504 din 28.12.2023).

43. Plățile ce constituie încasări ale bugetului asigurărilor sociale de stat gestionate de Casa Națională de Asigurări Sociale se virează la clasificările economice specificate în anexa nr. 4 la ordinul prenotat, conform următoarelor date bancare: Beneficiar: MF – Trezoreria de Stat; Codul IBAN: conform Registrului codurilor IBAN; Codul fiscal: 1006601000037; Prestatorul

beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat. Modul de formare a codului IBAN este prezentat la compartimentul 2 al ordinului menționat.

44. Codurile economice de încasări și codurile IBAN ale bugetului asigurărilor sociale de stat sunt:

44.1 121100 - Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate angajatori, *codul IBAN – MD98TRGAAB12110001000000*, la care se achită contribuțiile de plătitorii specificați la punctele 1.1 – 1.3, 1.5 și 1.8 și 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999, precum și specificați la punctul 1.6 și 1.6¹ în cazul în care au persoane angajate.

44.2 121310 - Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, virate de persoanele fizice ce își desfășoară activitate pe cont propriu, *codul IBAN – MD26TRGAAB12131001000000*, la care se achită contribuțiile de persoanele specificate la punctul 1.6 (fondatorii întreprinderilor individuale, inclusiv gospodăriilor țărănești, persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal) și 1.6¹ (liber-profioniștii ce practică activitate în sectorul justiției) din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 în mărimea taxei fixe.

44.3 121320 - Contribuții de asigurări sociale de stat virate de persoanele fizice care au încheiat contract individual de asigurare cu Casa Națională de Asigurări Sociale, *codul IBAN MD78TRGAAB12132001000000*, la care se virează contribuțiile de persoanele fizice ce se asigură benevol.

44.4 121330 - Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de titularii de patentă de întreprinzător, *codul IBAN – MD33TRGAAB12133001000000*, la care se virează contribuțiile de persoanele specificate la punctul 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999.

44.5 121410 - Majorarea de întârziere (penalitatea) calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, *codul IBAN – MD61TRGAAB12141001000000*.

44.6 143150 - Amenzi și sancțiuni contravenționale încasate în bugetul asigurărilor sociale de stat, la care se virează amenzile și sancțiunile contravenționale aplicate de către subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat, *codul IBAN – MD07TRGAAB14315001000000*.

44.7 143430 - Amenzi aferente plăților la bugetul asigurărilor sociale de stat, la care se virează amenzile aplicate de organele abilitate cu funcții de control aferente corectitudinii calculării și virării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, *codul IBAN – MD08TRGAAB14343001000000*.

44.8 142237 – Mijloace încasate în bugetul asigurărilor sociale de stat conform documentelor executorii privind răspunderea subsidiară, *codul IBAN - MD90TRGAAB14223701000000*.

44.9 142238 - Recuperarea de la angajator a sumelor plătite necuvenit sub formă de prestații de asigurări sociale, *codul IBAN - MD37TRGAAB14223801000000*.

45. Plățile administrate de Casa Națională de Asigurări Sociale achitate incorect sau în plus se vor trece de la un tip de plată la altul sau se vor restitui la conturile plătitorilor, în baza cererilor plătitorilor prezentate Casei Naționale de Asigurări Sociale. Procedura de corectare a plăților este stipulată în Regulamentul privind efectuarea corectărilor contribuțiilor de asigurări sociale de stat la BASS, aprobat prin Ordinul CNAS nr. 247-A din 27.12.2022, iar procedura de restituire a sumelor achitate în plus este reglementată în Regulamentul privind restituirea sumelor din bugetul asigurărilor sociale de stat, aprobat prin Ordinul CNAS nr. 157-A din 08.11.2022, cu modificările ulterioare. Regulamentele prenotate sunt publicate pe pagina oficială www.cnas.gov.md compartimentul „Pentru plătitorii de contribuții” subcompartimentul „Regulamente”.

46. În cazul stingerii de către plătitorii de contribuții a datoriilor istorice inclusiv a creanțelor validate în procesul de insolvabilitate față de bugetul asigurărilor sociale de stat, în documentele de plată, în mod obligatoriu, în rubrica „destinația plății” se indică perioada pentru care se achită plata respectivă și în cazul plății creanțelor validate textul: „*stingerea creanțelor validate în procesul de insolvabilitate*”.

47. Pe pagina oficială a Casei Naționale de Asigurări Sociale www.cnas.gov.md, compartimentul „Servicii electronice” sunt disponibile serviciile electronice „e-Cerere Restituirea sumelor din BASS” și „e-Cerere Corectarea plăților la BASS”. Serviciile menționate sunt destinate pentru prezentarea

cererilor privind Corectarea plăților la BASS și Restituirea sumelor din BASS cu utilizarea semnăturii electronice.

.